

SINTEF

Seminar - Områdeutvikling

Astrid Bjørgen og Hampus Karlsson
SINTEF Community

14. November 2023, Oslo

Teknologi for et bedre samfunn

SINTEF

Asker
kommune

otto.
Eiendom

posten

SINTEF

Seminar, 14.nov 2023

Arealplanlegging, mobilitet og samarbeid.

Hva kan vi lære fra

FoU-prosjektet

Områdeutvikling på Vestre Billingstad

12:30 Velkommen (Asker kommune)

12:40 Introduksjon og Reise- og handlevaner på Vestre Billingstad (SINTEF)

13:15 «Best practice» for delingsmobilitet? Erfaring fra Vestre Billingstad (OTTO og Ferd)

13:40 Hvordan ulike leveringsløsninger påvirker trafikkarbeidet (Posten)

14:00 Pause

14:15 BYLO – Helhetlig bylogistikk (Oslo Kommune)

14:40 Radikale innovasjoner innen kollektivtransport (Ruter)

15:00 Trender og potensialet for nye mobilitetsløsninger (SINTEF)

15:30 Takk for oppmøtet (SINTEF)

Deltakere

Offentlige myndigheter	Mobilitet og infrastruktur	Utbyggere
Asker kommune	BaneNor	FERD
Oslo kommune	Ruter	Fredensborg Bolig
Drammen kommune	Otto Mobility	SKB Eiendom
Viken region	Posten	JM
Miljødirektoratet		Avantor
		Sohlberg og Toftenes
Kommunenes Sentralforbund		Profier
Insam (Asker kommune)	Future Built	

SINTEF

Formål med seminaret

- Presentere og drøfte funn så langt i FOU-prosjektet
 - Arealplanlegging
 - Reise og handlevaner
 - Mobilitet og logistikkdata
- Kunnskapsbasert informasjon om husholdningenes preferanser som innspill til videre utvikling av Vestre Billingstad.
- Diskusjon og innspill til hvordan arealplanlegging kan fungere som styringsverktøy for å påvirke tjeneste- og mobilitetstilbudet i utbyggingsområder.

SINTEF

Mobilitet

- Mål om å forenkle **tilgjengelighet** og å utvikle helhetlige mobilitetsløsninger på tvers av transportformer.
 - betrakte mobilitetsløsninger i større grad som hele reisekjeder
 - kombinere digitale løsninger på tvers av eierskap
- **Målpunkter** er de viktigste stedene folk oppholder seg på og oppsøker i hverdagen
 - hjemmet, skolen og barnehagen, jobb
 - butikker, offentlige og private servicesteder, kafeer og spisesteder, frisør og trenings-studio, attraksjoner.
- **Mobilitetsplanlegging** innebærer å vurdere løsninger som kombinerer flere måter å forflytte seg på mellom målpunkt.

Evaluering av Statlige planretningslinjer for samordnet bolig-, areal- og transportplanlegging

2022-08-10

CIVITAS

CICERO
Sentral for klimaforskning

Ny tittel: Statlige planretningslinjer for bærekraftig arealbruk og mobilitet.

SINTEF

Logistikk, netthandel og hjemlevering

Nasjonale trender

- Kraftig vekst i netthandel og hjemlevering
- Leveringspreferanser*
- Postboks/-automat/selvbetjente hentepunkt
 - Få distribusjonskjøretøy
 - Flexibilitet (tidsvindu når mottaker er hjemme)
 - Opptil 30% lågere CO₂ ved pakkebokser sml med hjemlevering

* *Logistikkbarometret til PostNord (2023)*

Leveringsalternativ	2023 (h1)
Hjemlevering	40 %
Post i butikk	25 %
Pakkebokser	15 %
Postkasse	20 %

SINTEF

MD; klimatiltak, barrierer og virkemidler (2023)

- Transporteffektiv arealplanlegging
- hvordan redusere reisebehov
- Styrke klima og miljøhensyn
- i nasjonal lovgivning, nasjonale forventninger og statlige planretningslinjer
- Barrierer og opplevd trygghet, fra bil til gange og sykkel
- Logistikkoptimalisering og kapasitetsutnyttelse
- Virkemiddelpakker

Klimatiltak i Norge mot 2030

Oppdatert kunnskapsgrunnlag om utslippsreduksjonspotensial, barrierer og mulige virkemidler

2023

SINTEF

FoU Områdeutvikling Vestre Billingstad og tidligere resultat

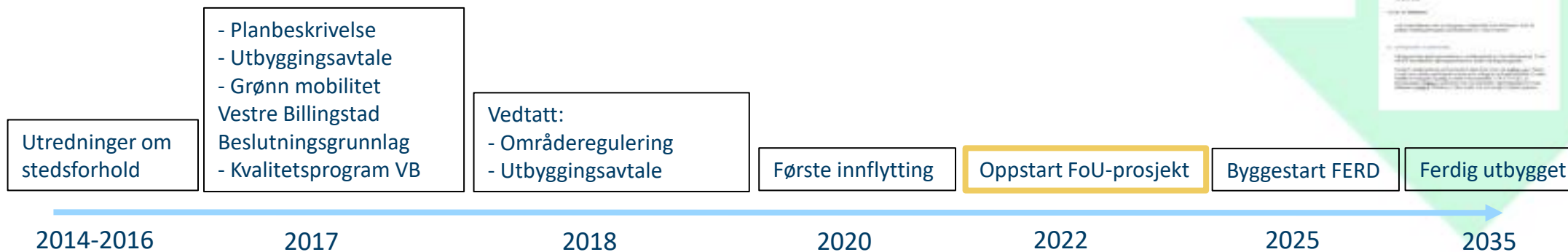
- *Visjonen for området er å koble urban boform og bokvalitet, blå/grønne kvaliteter, sosiale møteplasser og gode mobilitetsløsninger, og minst mulig intern biltrafikk (reguleringsbestemmelsene § 1*
- *AP 1: Hvilket handlingsrom gir arealplaner for å tilpasse gjenstående utbygning med erfaringer fra beboeres behov og bruksmønster?*
- *Seminar oktober 2022*

Områdeplan med reguleringsbestemmelser

Utbyggingsavtale

SINTEF

Innovasjon i arealplanlegging

- **Utbyggingsavtale**
 - Dialog, samarbeidsklime og gjensidig tillitsforhold
 - Felles infrastruktur og drift
- **Ny praksis på regulering av areal**
 - Parkering fristilt fra leilighet
 - Drift og eierskap av delingsmobilitet
 - Fokus på renovasjon og logistikk i tidlig planfase
 - Prioritering av interne gang -og sykkel traser
- **YDT - makskrav for å få godkjent rammesøknad for hvert byggetrinn**

SINTEF

Reise- og handlevaner og logistikk

- Formål og metode
- Resultat
- Læringspunkt

SINTEF

Formål og metode

- Spørreundersøkelse til eksisterende beboere
 - Sendt ut før påske i 2023 av borettslagene
 - 158 personer svarte
- Spørreundersøkelse til nye beboere
 - Ingen svar etter at utbyggere sendt ut
 - Prøvde å få meglere til å dele – ingen svar
- Dialogmøter
 - Posten
 - Otto

Formål

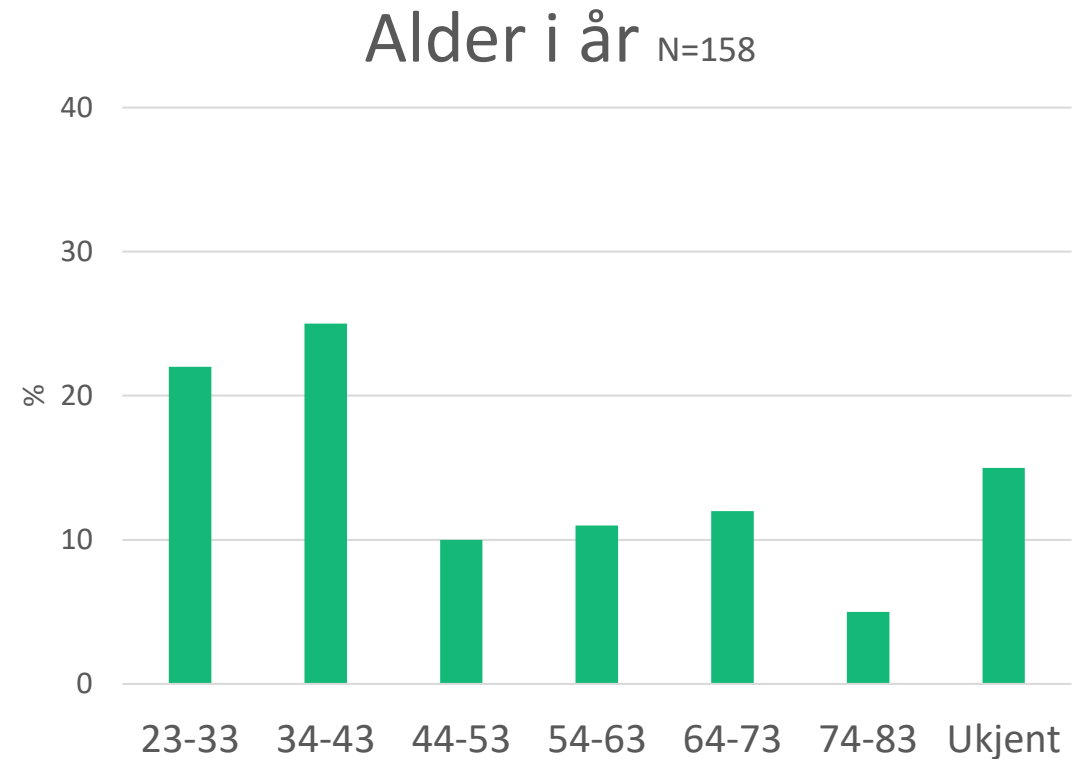
Undersøke hvordan ulike mobilitetstilbud og logistikk-løsninger på Vestre Billingstad påvirker reise- og handleatferden til beboere.

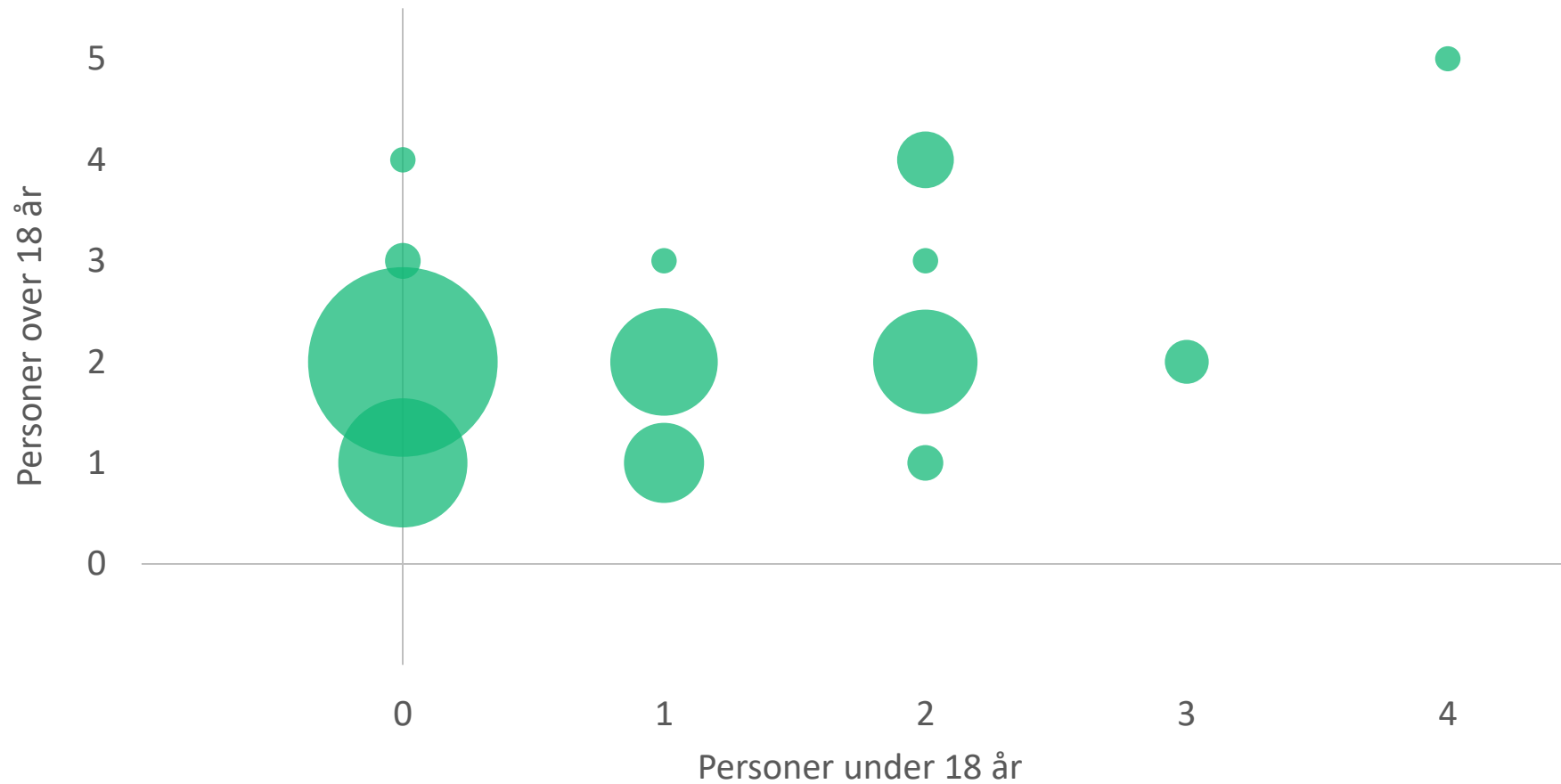

Utvalg

- Jevn fordeling mellom kjønnene
- 75 % har inntektsgivende arbeid
- Brutto husholdningsinntekt 0,6 - 1,5 mill.

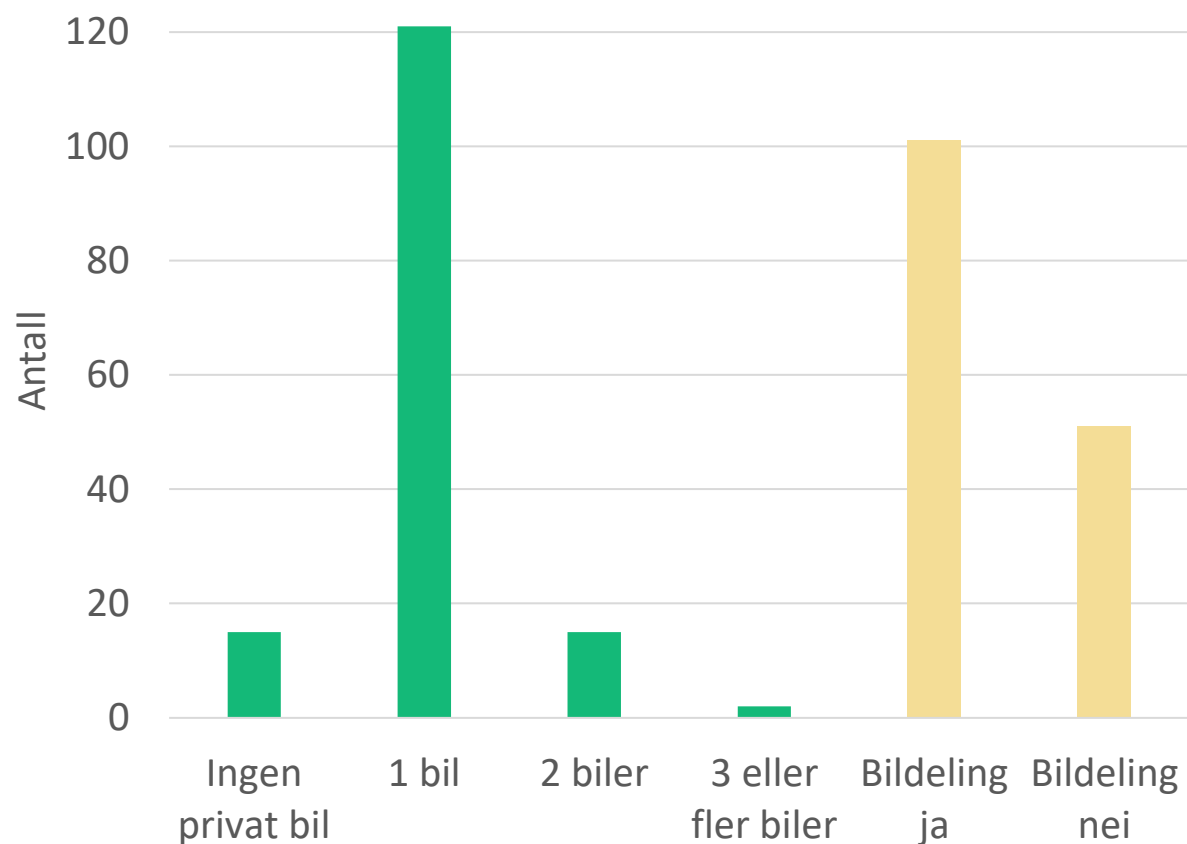
Husholdnings sammensetning n=143

SINTEF

Tilgang på bil ved behov n=153

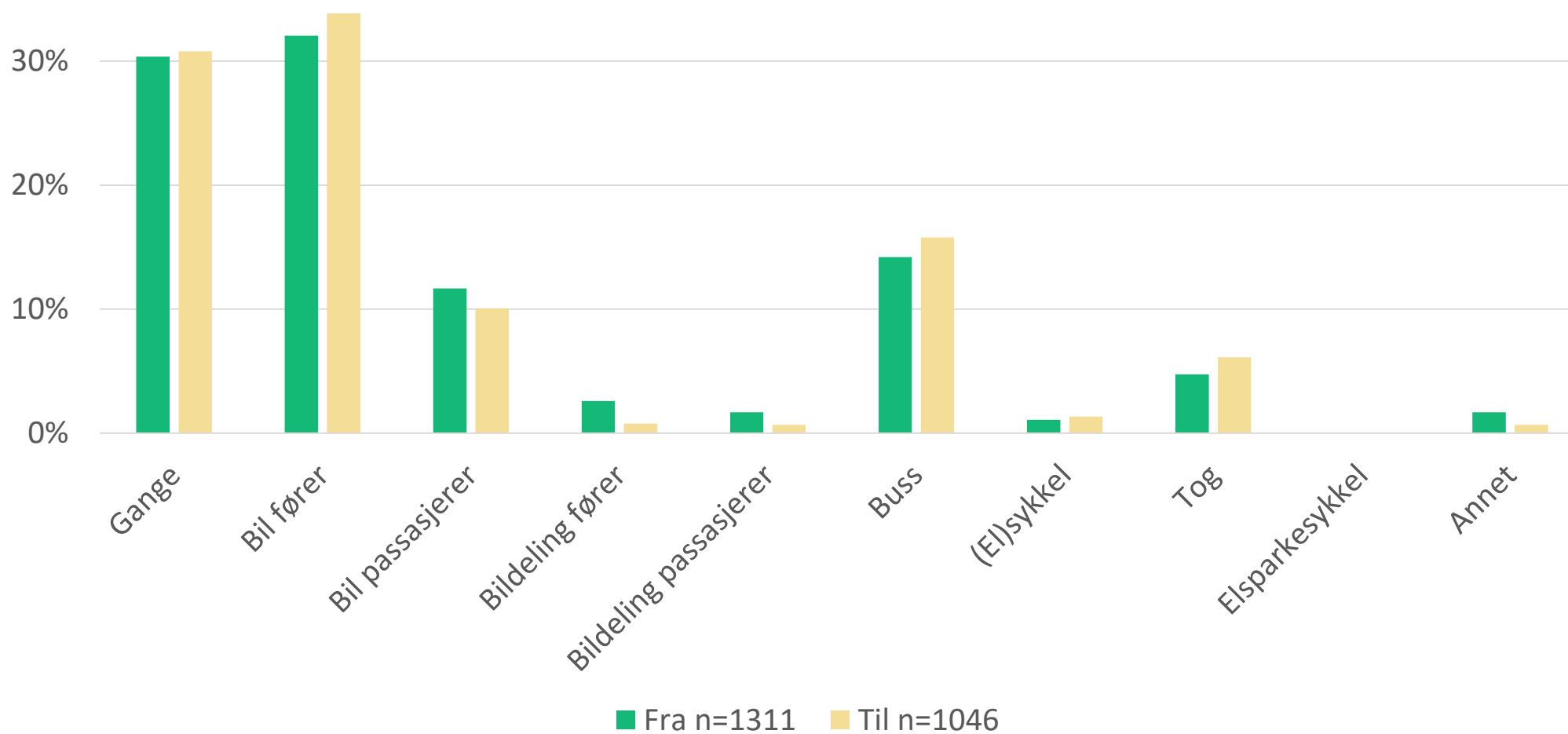

- 96 % har førerkort
- 78 % har tilgang på minst 1 bil
- 33 % sier de ikke har tilgang på delebil
- 58 % personer har tilgang på minst 1 privat sykkel
- 52 % har tilgang på delesykkel
- 16 % har private elsparkesykler

SINTEF

Hvordan reiser de til/fra arbeid, fritid og service

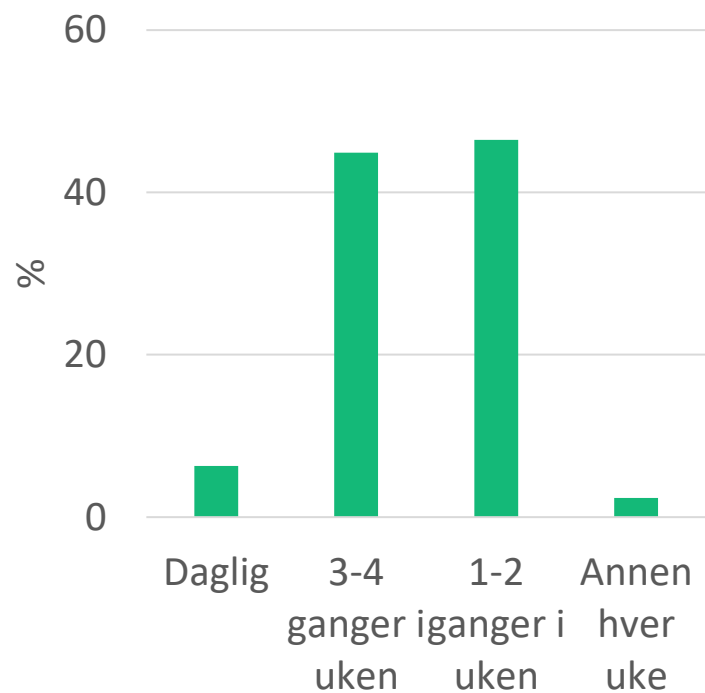

SINTEF

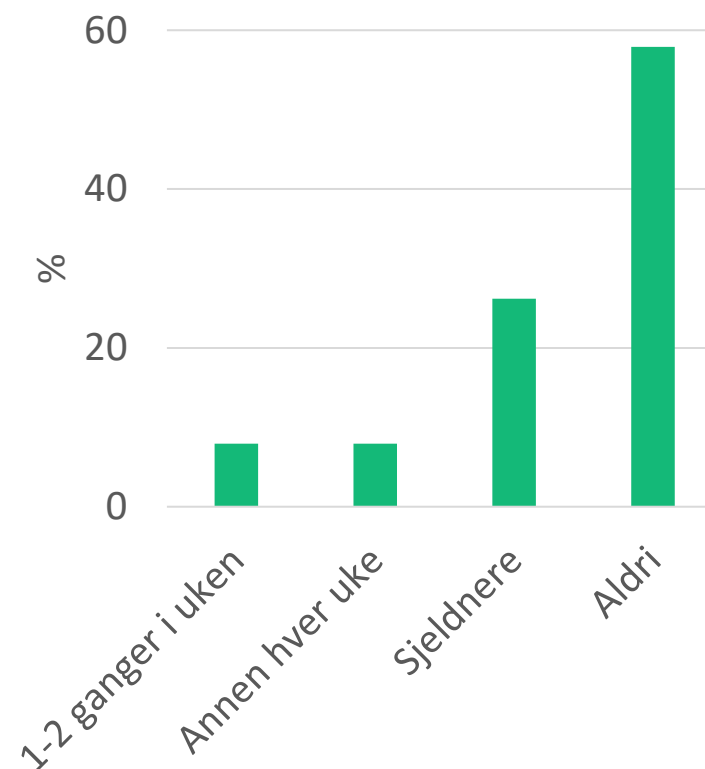
Handlevaner

- Så å si alle handler dagligvarer i butikk flere ganger i uken
- 40 % får levert dagligvarer kjøpt på nett (16 % hver eller annen hver uke)
- 98 % kjøper andre varer på nett, men mer sjeldent
- Lite bruk av servicetjenester og ferdigmat (78 turer på to uker)

Innkjøp av dagligvarer fysisk butikk? n=127

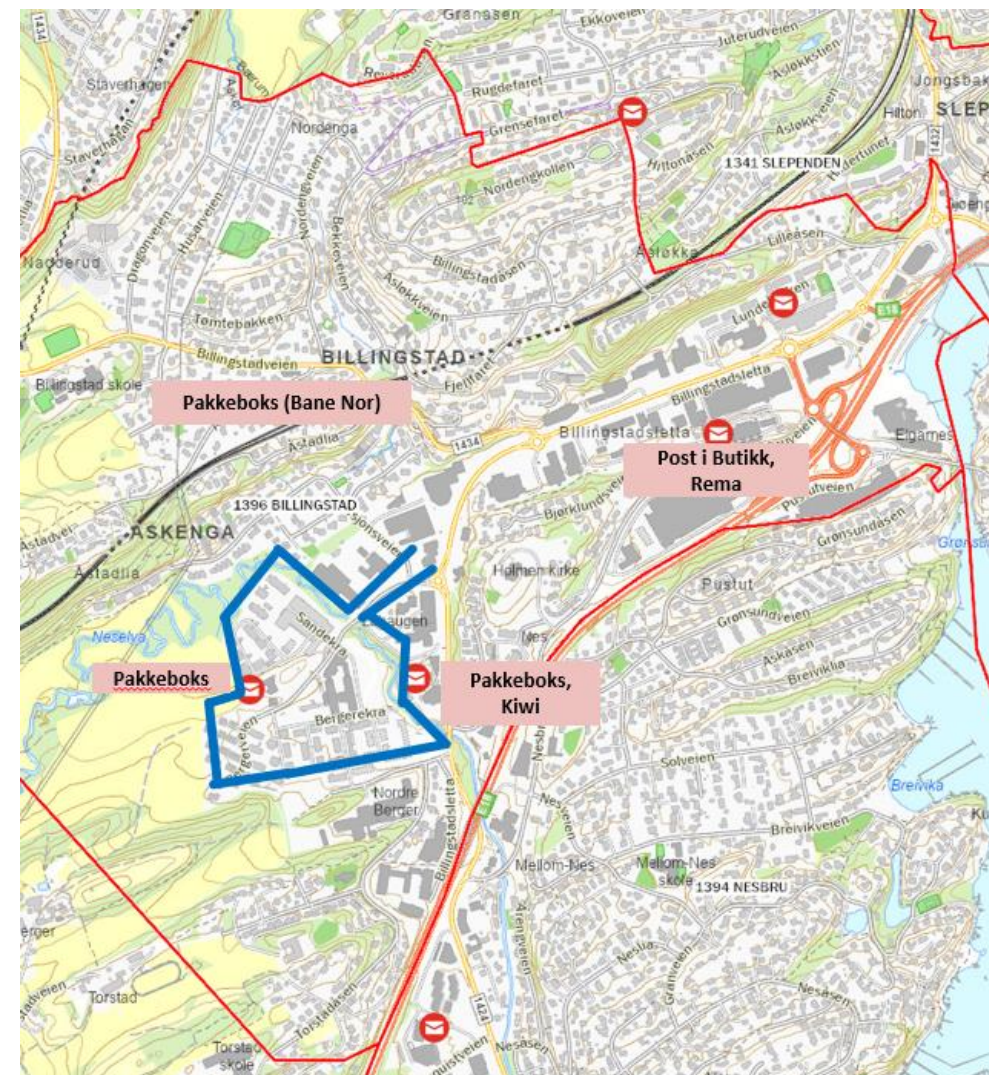
Levering av dagligvarer kjøpt på nett n=126

SINTEF

Netthandel og leveringsløsninger

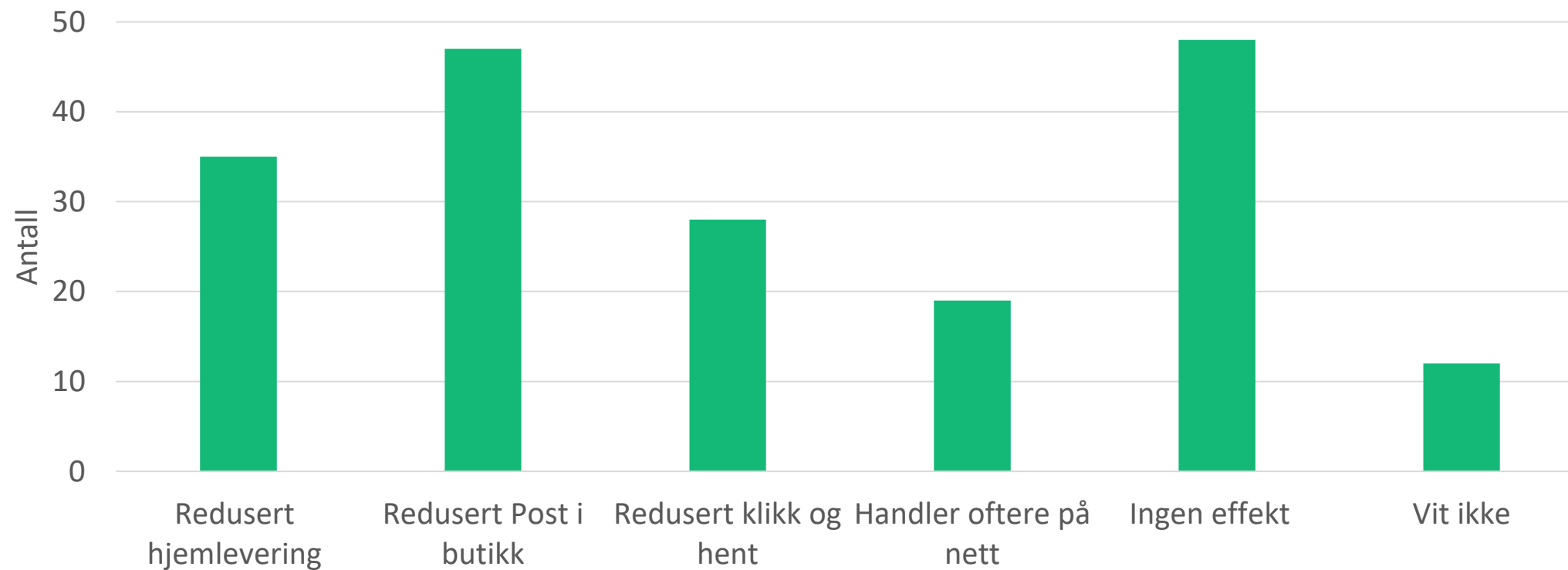

Antall i regi av Posten	Leveringsløsninger for beboere på Vestre Billingstad			
	Postkasse	Pakkeboks	Post i butikk	Levert hjem
Pakkeleveringer årsvolum 2022	934	418	885	191
Pakkeleveringer jan-nov 2023	791	421	564	108

SINTEF

Effekter av selvbetjent hentepunkt n=126

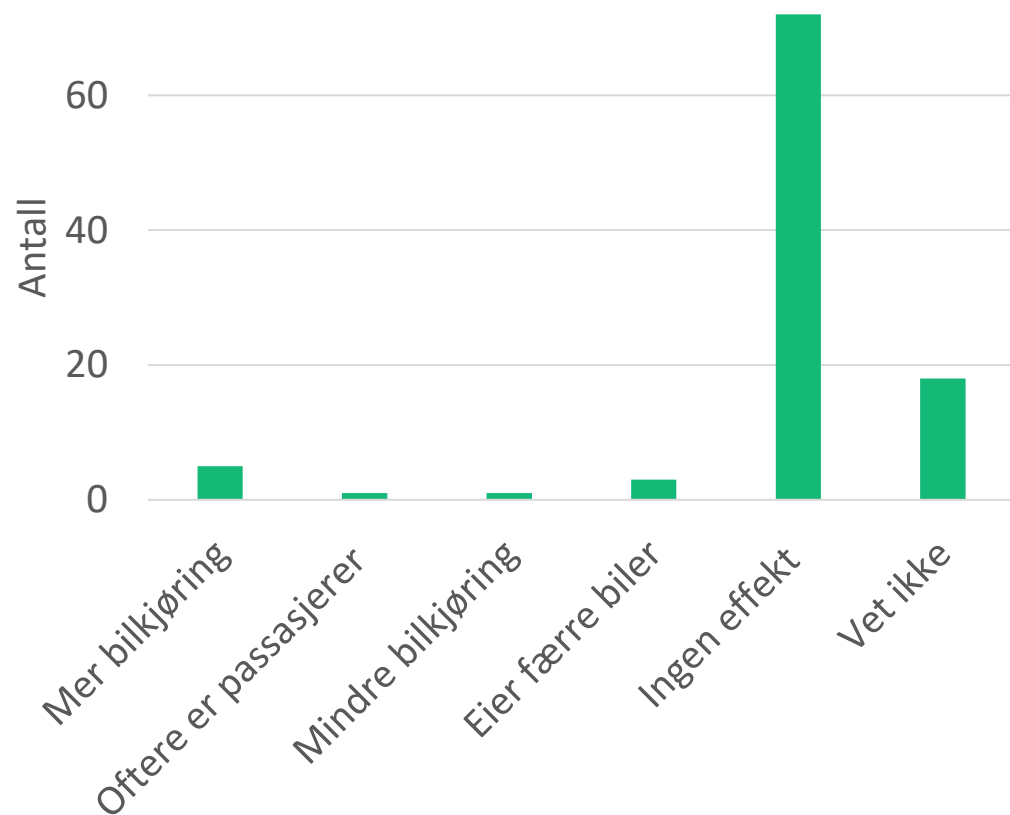

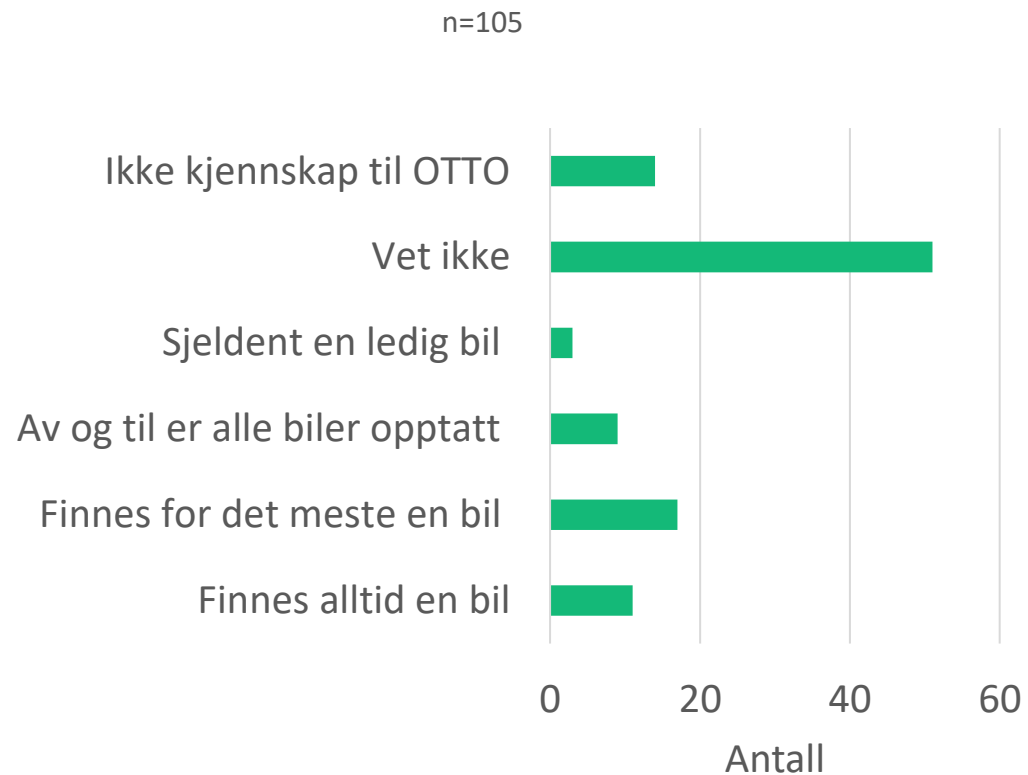
SINTEF

Erfaring med bildelingstjenesten

Bideling har ført til $n=97$

Opplevd tilgang på delebiler $n=105$

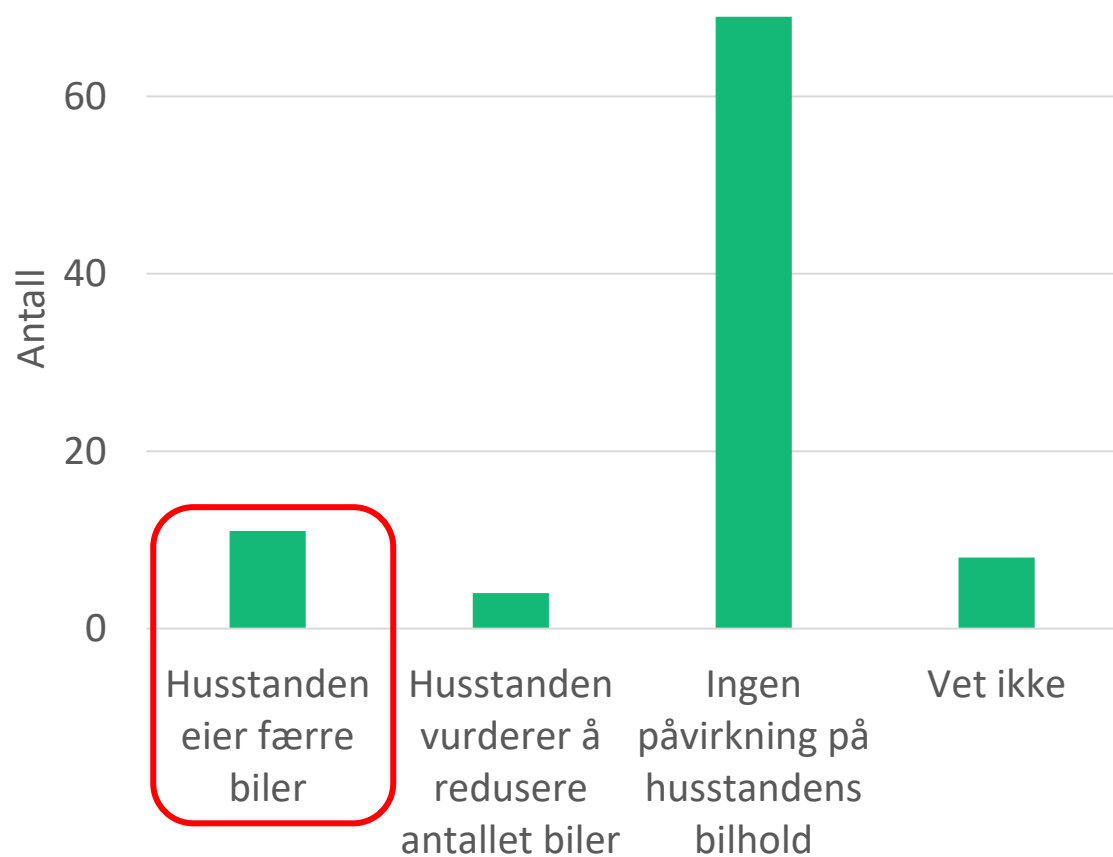

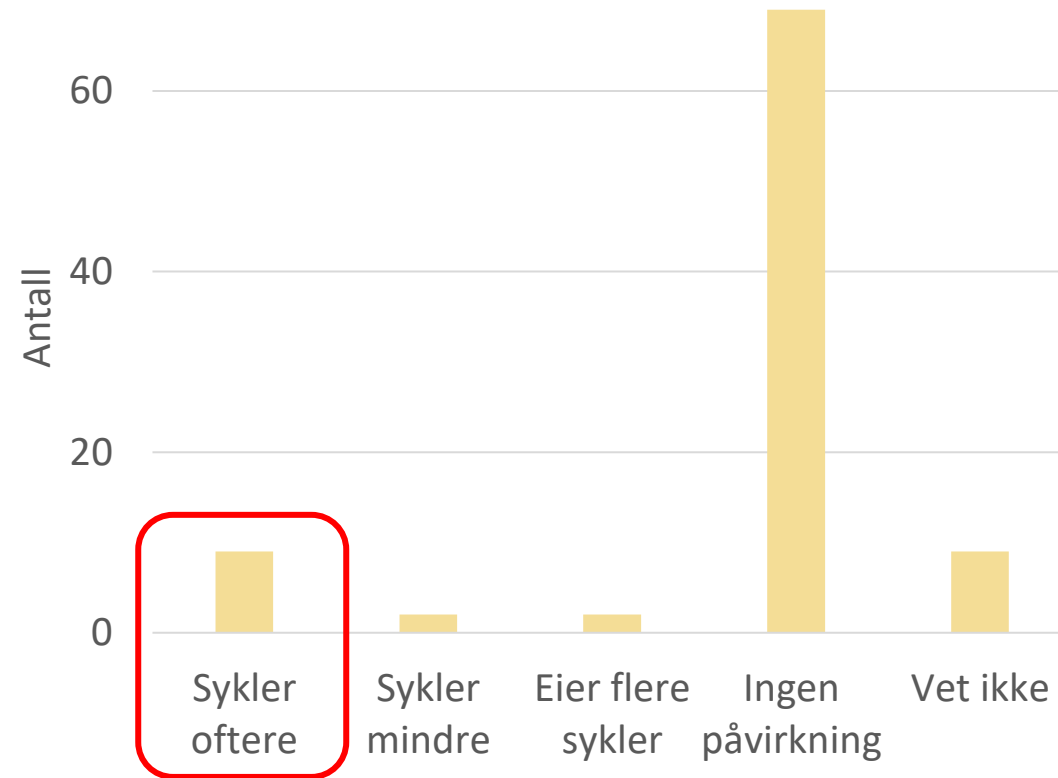
SINTEF

Parkering

Effekt parkeringsstrategi n=92

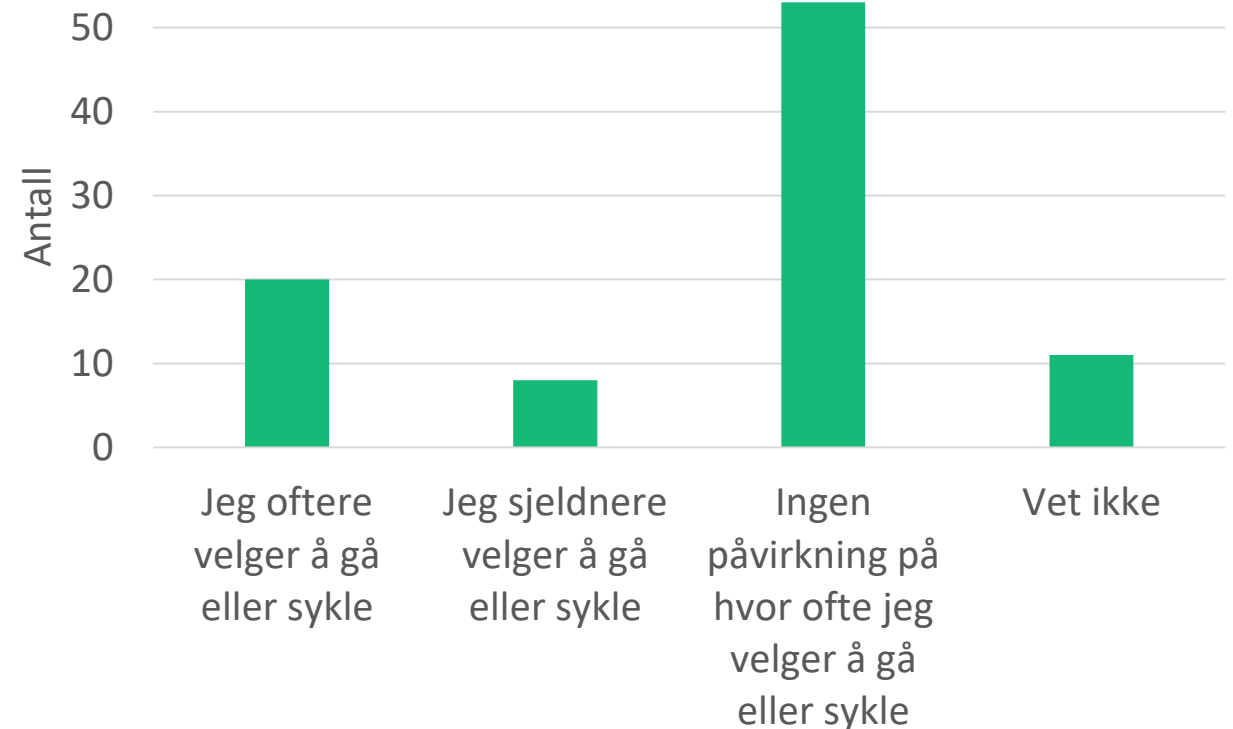
Sykkelparkering n=91

Fysisk planlegging

- 21 % velger å gå eller sykle oftere
- Fortsatt er mye anleggsarbeid
 - Mulig forklaring til at noen går/sykler mindre
 - Barriere som vil forsvinne på sikt

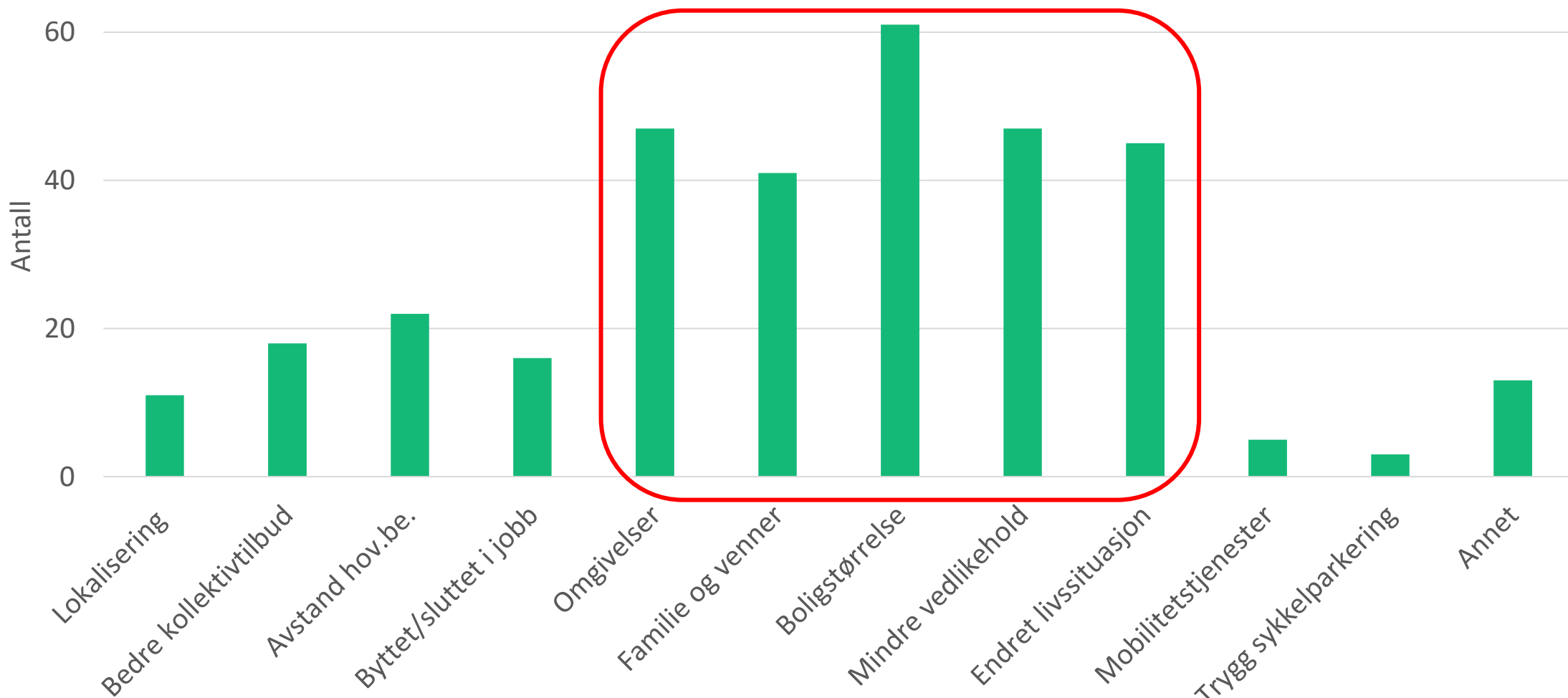
Gang- og sykkelforbindelser n=92

SINTEF

Hvorfor valgte folk Vestre Billingstad n=140

SINTEF

Læringspunkt

- Vanskelig å finne et tiltak som løser alle problem
- Flere tiltak bidrar i riktig retning
 - Parkeringsstrategien har effekt både på bil og sykkel
 - Interne gang- og sykkelveger bidrar positivt
 - Høy andel turer til fots
 - Brukere av bildeling opplever god tilgang
 - Selvbetjente hentepunkt reduserer behovet for å dra på butikken
 - Næringstransporten er marginal i dag sammenlignet med privat transport

SINTEF

Asker
kommune

otto.
Eiendom

posten

SINTEF

Seminar, 14.nov 2023

Arealplanlegging, mobilitet og samarbeid.

Hva kan vi lære fra

FoU-prosjektet

Områdeutvikling på Vestre Billingstad

12:30 Velkommen (Asker kommune)

12:40 Introduksjon og Reise- og handlevaner på Vestre Billingstad (SINTEF)

13:15 «Best practice» for delingsmobilitet? Erfaring fra Vestre Billingstad (OTTO og Ferd)

13:40 Hvordan ulike leveringsløsninger påvirker trafikkarbeidet (Posten)

14:00 Pause

14:15 BYLO – Helhetlig bylogistikk (Oslo Kommune)

14:40 Radikale innovasjoner innen kollektivtransport (Ruter)

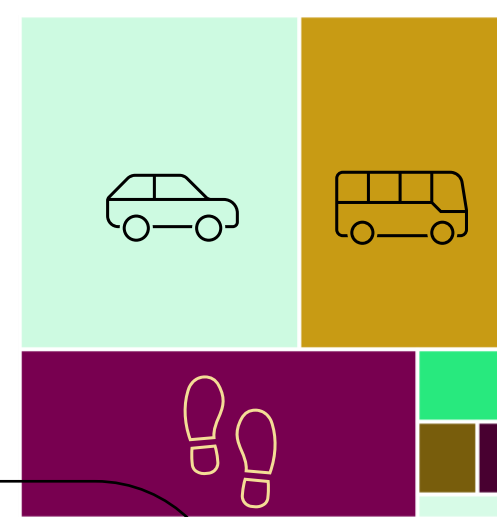
15:00 Trender og potensialet for nye mobilitetsløsninger (SINTEF)

15:30 Takk for oppmøtet (SINTEF)

Dagens situasjon

Reise og handlevaner

- Bil privat
- Kollektiv
- Gange
- Sykkel
- Bildeling
- Næringstr...
- Annet

Funn fra kartlegginga

- Høy andel gangturer
- Lavere bilhold/ andel bilturer enn ellers i Asker
- Bildeling står for 3 % av kartlagte turer
 - Stor andel som har tilgang til bildeling
- Nesten ingen turer med elsparkesykkel
- Lite vare- og servicetransport
- Trafikk til parkeringskjellere istedenfor bolig

Ønsket retning

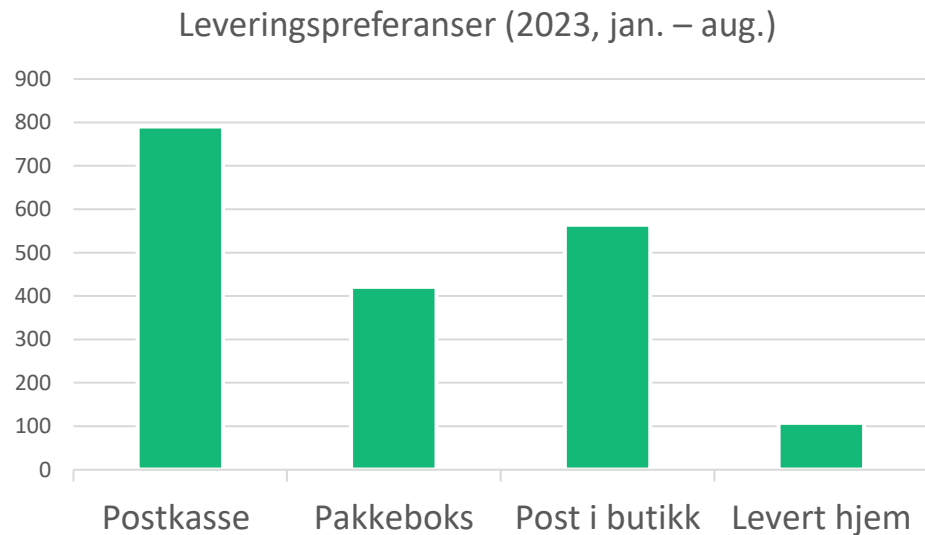
- Økt bruk av sykkel
- Større andel av bilturene som gjennomføres med bildelingsstjeneste
- Bedre tilbud for delt mobilitet til/fra togstasjon og øvrige servicetilbud
- G/S veger utenfor planområdet
 - Snarveier og Brattbakken
 - Vintervedlikehold

Dagens situasjon

Logistikk løsninger

Funn fra kartlegginga

Ønsket retning

- Hvilke løsninger skal vi planlegge for? (2035/1600)
- Pakkebokser (CO₂, fleksibilitet, kjøretøy)
 - Areal, lokalisering og internveier
 - Samlokalisert med andre tjenester
 - Sosiale møteplasser
 - Andre funksjoner for boområdet
- Avstand og lokalisering Post i Butikk
- Prising av leveringspreferanser

SINTEF

Trender og muligheter i områdeutvikling

- Kartlegging av dagens situasjon og ønsket retning
- Innspill fra innbyggerne
- Presentasjoner og innspill i diskusjoner i dag
 - Sosiale møteplasser for å skape trivelig nabolag
 - Kafe, bibliotek, barnehage
 - Bildeling er innovativt for å endre adferd
 - Deleløsninger innen energi, lager, tjenester etc.
- Mobilitetsløsninger og faktaark til utbyggere

SINTEF

Takk for deltakelse og
gode innspill til videre arbeid!

SINTEF

Teknologi for et bedre samfunn